

Huiselijk geweld,
eengerelateerd geweld,
mensenhandel,
achterlating en uw
verblijfsvergunning

Immigratie- en Naturalisatiedienst

Waarom deze brochure?

Deze brochure is speciaal voor mensen die een verblijfsvergunning willen aanvragen en die:

- slachtoffer zijn van huiselijk geweld, of;
- slachtoffer zijn van eerge relateerd geweld, of;
- slachtoffer zijn van mensenhandel, of;
- slachtoffer zijn van achterlating.

In deze brochure leest u:

- aan welke voorwaarden u moet voldoen om een verblijfsvergunning te kunnen krijgen;
- hoe u kunt aantonen dat u aan de voorwaarden voldoet;
- hoe u een uitkering kunt aanvragen voor de periode dat u in de (vrouwen)opvang verblijft;
- hoe en waar u een identiteitsdocument kunt aanvragen.

1. Zelfstandige verblijfsvergunning als u een verblijfsvergunning heeft (gehad)

Er zijn een aantal gevallen waarbij u in aanmerking kunt komen voor een zelfstandige verblijfsvergunning (verblijfsvergunning voor voortgezet verblijf), omdat u langere tijd een verblijfsvergunning heeft gehad. Komt u hiervoor niet in aanmerking dan kunt u in de volgende paragrafen lezen of u op basis van de bijzondere voorwaarden voor slachtoffers van huiselijk geweld, eerge relateerd geweld, mensenhandel, of achterlating toch een verblijfsvergunning kan krijgen.

Partners

Als u drie jaar of langer een verblijfsvergunning heeft gehad die afhankelijk was van het verblijf bij uw (huwelijks)partner, dan komt u in aanmerking voor een zelfstandige verblijfsvergunning. Met ingang van 1 januari 2010 geldt als aanvullende voorwaarde dat u het inburgeringsexamen hebt behaald. Die voorwaarde geldt niet als u kunt aantonen dat uw relatie is beëindigd ten gevolge van huiselijk geweld. Hoe u dit kunt aantonen kunt u lezen in paragraaf 2. Als u al in het bezit bent van een zelfstandige verblijfsvergunning dan behoudt u deze.

Kinderen

Als u nog geen 18 jaar was toen u een verblijfsvergunning kreeg die afhankelijk was van verblijf bij uw ouders en u heeft deze verblijfsvergunning een jaar of langer gehad, dan komt u in aanmerking voor een zelfstandige verblijfsvergunning.

Als u 18 jaar of ouder was toen u een verblijfsvergunning kreeg die afhankelijk was van verblijf bij uw ouders en u heeft deze verblijfsvergunning drie jaar of langer gehad, dan komt u in aanmerking voor een zelfstandige verblijfsvergunning. Met ingang van 1 januari 2010 geldt als aanvullende voorwaarde dat u het inburgeringsexamen hebt behaald. Die voorwaarde geldt niet als u kunt aantonen dat uw relatie met uw ouder(s) is beëindigd ten gevolge van huiselijk geweld. Hoe u dit kunt aantonen kunt u lezen in paragraaf 2. Als u al in het bezit bent van een zelfstandige verblijfsvergunning dan behoudt u deze.

2. Huiselijk geweld

In bezit van verblijfsvergunning

Als u korter dan drie jaar een verblijfsvergunning heeft die afhankelijk is van die van uw (huwelijks)partner en uw relatie is verbroken geldt het volgende. U komt in aanmerking voor een zelfstandige verblijfsvergunning (verblijfsvergunning voor voortgezet verblijf) als u kunt aantonen dat er sprake is geweest van huiselijk geweld in de relatie. U moet huiselijk geweld aantonen met zowel stukken afkomstig van politie of Openbaar Ministerie als stukken van de hulpverlening.

- Stukken van politie of Openbaar Ministerie waarmee huiselijk geweld kan worden aangetoond zijn:
 - een aangifte van huiselijk geweld bij de politie, of;
 - een melding van huiselijk geweld bij de politie, en/of;
 - een verklaring van de officier van justitie of de politie dat ambtshalve vervolging is ingesteld tegen degene die u mishandeld heeft.
- Stukken van de hulpverlening waarmee huiselijk geweld aangetoond kan worden zijn:
 - een verklaring van medewerkers van het opvanghuis waar u verblijft of andere hulpverleners, en/of;
 - een bijlage met medische gegevens van een ziekenhuis of uw behandelend arts, en/of;
 - een verklaring van het Advies- en steunpunt huiselijk geweld.

Als u 18 jaar of ouder was toen u een verblijfsvergunning kreeg die afhankelijk was van het verblijf bij uw ouders en u heeft deze vergunning korter dan drie jaar gehad, of u was jonger dan 18 jaar toen u de afhankelijke verblijfsvergunning kreeg en u heeft deze korter dan een jaar gehad, geldt het volgende als u uw ouderlijk huis hebt verlaten in verband met huiselijk geweld. U kunt een aanvraag doen om voortgezet verblijf in verband met huiselijk geweld, indien u kunt aantonen dat dit heeft plaatsgevonden. Hierboven staat vermeld hoe u dit kan aantonen.

Niet in bezit van verblijfsvergunning

Als u geen verblijfsvergunning heeft voor Nederland of u heeft een geprivilegieerde status (gehad) en u bent slachtoffer van huiselijk geweld, dan kunt u een aanvraag doen voor een verblijfsvergunning. U dient dan wel aan te tonen dat er sprake is geweest van huiselijk geweld en dat er daarnaast andere dringende redenen zijn waarom Nederland voor u het meest aangewezen land is om te verblijven (zie paragraaf 5).

De staatssecretaris van Justitie beoordeelt of u op basis van deze informatie in aanmerking komt voor een verblijfsvergunning.

3. Eergerelateerd geweld

Als u wordt bedreigd met eergerelateerd geweld en u komt niet in aanmerking voor een verblijfsvergunning op grond van de vorige paragrafen dan kunt u een aanvraag doen voor een verblijfsvergunning in verband met eergerelateerd geweld. Om te kunnen beoordelen of er sprake is van (een dreiging met) eergerelateerd geweld, zal de IND advies vragen aan het Landelijk Expertise Centrum Eergerelateerd Geweld van de Nederlandse politie. Op basis van het advies zal de IND een beslissing nemen op de aanvraag.

Dreiging in Nederland en land van herkomst

Als er sprake is van een dreiging met eergerelateerd geweld in Nederland én in het land van herkomst, dan kunt u in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning in verband met dreiging met eergerelateerd geweld. U ontvangt een *tijdelijke* verblijfsvergunning. Deze wordt afgegeven voor één jaar. Na een jaar zal op uw verzoek worden beoordeeld of de situatie waarin u dan verkeert maakt dat uw verblijfsvergunning wordt verlengd. Na drie jaar kunt u in aanmerking komen voor een definitieve verblijfsvergunning.

Alleen dreiging in Nederland

Is er sprake van dreiging met eergerelateerd geweld in Nederland, maar kunt u zich veilig vestigen in het land van herkomst, dan is een verblijfsvergunning voor Nederland op grond van dreiging met eergerelateerd geweld niet nodig. Dan moet u Nederland verlaten.

Alleen dreiging in land van herkomst

Is er geen sprake van dreiging met eergerelateerd geweld in Nederland, maar mogelijk wel in uw land van herkomst, dan kunt u een asielverzoek doen. Gedurende de tijd dat uw verzoek in behandeling is, heeft u recht op opvang in een asielzoekerscentrum.

4. Mensenhandel

Als u het slachtoffer bent geworden van mensenhandel en een zelfstandige verblijfsvergunning heeft dan behoudt u deze.

Als u geen verblijfsvergunning heeft of u heeft een geprivilegieerde status (gehad), dan geldt voor u het volgende:

Aangifte gedaan of medewerking verleend

Als u aangifte heeft gedaan van mensenhandel bij de politie en/of u heeft verklaard mee te willen werken met de politie aan het opsporen en vervolgen van de personen die u verhandeld hebben, dan geldt uw aangifte of verklaring als aanvraag voor een verblijfsvergunning. De politie stuurt de aanvraag door naar de IND. U ontvangt een *tijdelijke* verblijfsvergunning (B9).

Een verblijfsvergunning B9 wordt afgegeven voor één jaar. U heeft recht op een B9 verblijfsvergunning zolang er sprake is van een strafrechtelijk onderzoek naar of berechting van de verdachte van mensenhandel waarvan aangifte is gedaan of waaraan op andere wijze medewerking is verleend. De geldigheidsduur van de vergunning wordt niet verlengd of wordt ingetrokken als de rechter een definitieve uitspraak heeft gedaan in de strafzaak van de verdachte of als het Openbaar Ministerie besluit dat er geen vervolging wordt ingesteld (sepot). In het geval u tegen het sepot beklag doet bij het Gerechtshof houdt u recht op een verblijfsvergunning B9 tot dat op dit beklag is beslist.

Voortgezet verblijf na B9

Na afloop van uw verblijfsvergunning B9 kunt u een aanvraag doen om voortgezet verblijf in Nederland. U kunt ook tijdens de geldigheid van uw verblijfsvergunning B9 een verzoek doen om voortgezet verblijf. Dat kan alleen als u al drie jaar of langer een verblijfsvergunning B9 heeft gehad. U kunt in aanmerking komen voor voortgezet verblijf als:

- de verdachte is vervolgd voor mensenhandel en de rechtzaak is geëindigd in een veroordeling;
- de rechtzaak eindigt in vrijspraak voor mensenhandel, maar u op het moment dat de uitspraak definitief wordt drie jaar of langer in het bezit bent van een verblijfsvergunning B9;
- de rechtzaak nog loopt en u drie jaar of langer in het bezit bent van een verblijfsvergunning B9;
- er bijzondere, individuele redenen zijn om u in Nederland te laten verblijven (zoals gevaar voor wraakacties, medische omstandigheden e.d.).

(Nog) Geen aangifte gedaan

Als de politie van oordeel is dat u slachtoffer van mensenhandel bent geworden en de politie heeft u bedenktijd aangeboden, omdat u nog niet kunt besluiten of u aangifte zou willen doen of medewerking zou willen verlenen dan kunt u gebruik maken van een bedenktijd van maximaal drie maanden. U ontvangt dan van de politie een sticker in uw paspoort waaruit blijkt dat u *tijdelijk* in Nederland mag verblijven. Als u geen paspoort heeft dan krijgt u (tijdelijk) een vervangend identiteitsdocument (W2) uitgereikt door de politie. De politie zet ook een verblijfssticker op een inlegblad, waaruit blijkt dat u tijdelijk in Nederland mag verblijven. De politie meldt aan de IND dat u bedenktijd heeft gekregen.

Bijzondere omstandigheden

Er kunnen bijzondere omstandigheden aanwezig zijn die maken dat u (tijdelijk) niet in staat bent medewerking te verlenen en ook geen gebruik wilt maken van de bedenktijd. In een dergelijk geval bestaat ook de mogelijkheid om uw verblijfsaanvraag te laten toetsen. U moet zelf een beroep doen op deze mogelijkheid bij de IND. Uw raadsman, de politie, een arts en/of de medewerkers van de opvang kunnen u helpen om aan te tonen in welke situatie u zich bevindt. Het is dan nodig dat u zoveel mogelijk gegevens verstrekt over uw situatie. Hierbij valt te denken aan:

- een verklaring van de politie dat u een slachtoffer bent van mensenhandel;
- een verklaring van de politie dat uw veiligheid in gevaar is;
- gegevens over uw situatie verstrekt door de opvanginstelling waar u verblijft;
- gegevens over uw medische of psychische gesteldheid;
- gegevens over overige bijzondere, individuele omstandigheden (zie onder 5).

5. Humanitaire redenen

Als u een verblijfsvergunning heeft gehad die afhankelijk is van het verblijf bij uw (huwelijks)partner of ouder, maar u komt niet in aanmerking voor een verblijfsvergunning op grond van de vorige paragrafen, dan kunt u een aanvraag doen om voortgezet verblijf in verband met klemmende redenen van humanitaire aard. U moet in dat geval aannemelijk maken dat Nederland het meest aangewezen land is om te verblijven. Verschillende factoren kunnen bij de beoordeling een rol spelen.

Bij volwassenen kunt u denken aan de volgende factoren:

- Heeft u banden met Nederland door familie, werk, studie of op andere wijze?
- Kunt u zich als alleenstaande handhaven in uw land van herkomst?
- Hoe is de maatschappelijke positie van vrouwen in uw land van herkomst?
- Kunt u opgevangen worden door familieleden in uw land van herkomst?
- Is er sprake geweest van aantoonbaar (seksueel) geweld binnen de familie?
- Heeft u kinderen die in Nederland zijn geboren en/of die hier naar school gaan?
- Kunnen uw kinderen hun (school)opleiding voortzetten in uw land van herkomst?
- Hebben uw kinderen de Nederlandse nationaliteit?

Bij kinderen kunt u denken aan de volgende factoren:

- Bent u minderjarig of meerderjarig?
- Kunt u zich als alleenstaande handhaven in uw land van herkomst?
- Kunt u opgevangen worden door familieleden in uw land van herkomst?
- Is er sprake geweest van aantoonbaar (seksueel) geweld binnen de familie?
- Volgt u in Nederland een (school)opleiding?

6. Achtergelaten in het land van herkomst

Een Nederlander of een vreemdeling(e) die een verblijfsvergunning voor Nederland heeft (gehad) en in het land van herkomst is achtergelaten door zijn/haar (huwelijks) partner of ouder(s) dient zo spoedig mogelijk contact op te nemen met de Nederlandse vertegenwoordiging. Daarbij moet vermeld worden dat het gaat om achterlating.

Als u Nederlander bent dan kan de Nederlandse vertegenwoordiging u een Nederlands reisdocument verschaffen.

Als u geen Nederlander bent en in het bezit bent van een nog geldige verblijfsvergunning, dan kunt u in aanmerking komen voor een visum, waarmee u kunt terugkeren naar Nederland. Na aankomst in Nederland moet u een aanvraag om verlening van een zelfstandige verblijfsvergunning indienen bij het IND-loket in uw regio. U kunt daarvoor al een afspraak maken voordat u naar Nederland vertrekt.

U kunt in aanmerking komen voor een zelfstandige verblijfsvergunning als u al langere tijd een verblijfsvergunning heeft gehad. Hoe dat gaat, kunt u lezen in paragraaf 1. Als dat niet het geval is, kunt u mogelijk in aanmerking komen voor een zelfstandige verblijfsvergunning om humanitaire redenen. Hoe dat gaat, kunt u lezen in paragraaf 5.

Geldigheid verblijfsvergunning verlopen

Als de geldigheidsduur van uw verblijfsvergunning inmiddels is verlopen, dient u bij de Nederlandse vertegenwoordiging een aanvraag om verlening van een machtiging tot voorlopig verblijf (mvv) voor “voortgezet verblijf” in te dienen. De aanvraag om verlening van een machtiging tot voorlopig verblijf voor “voortgezet verblijf” wordt op dezelfde wijze getoetst als de aanvraag om verlening van een vergunning voor “voortgezet verblijf” hiervoor. Met een machtiging tot voorlopig verblijf kunt u naar Nederland reizen en na aankomst bij het IND-loket een aanvraag om een verlening van een vergunning tot verblijf voor “voortgezet verblijf” doen. Wordt negatief beslist op de aanvraag om verlening van een machtiging tot voorlopig verblijf, maar u moet in Nederland zaken regelen, waarvoor u per se in Nederland moet zijn, dan kunt u een visum kort verblijf krijgen waarmee u voor een korte periode in Nederland kunt verblijven. U kunt een visum kort verblijf aanvragen bij de Nederlandse vertegenwoordiging in uw land van herkomst.

7. EU-onderdanen

Bent u onderdaan van één van de lidstaten van de Europese Unie, Noorwegen, IJsland, Liechtenstein of Zwitserland dan heeft u in principe recht op verblijf op grond van het zogenoemde Gemeenschapsrecht. U moet als Gemeenschaps-onderdaan in het bezit zijn van een geldig paspoort of identiteitskaart, of op een andere manier kunnen aantonen wat uw identiteit en nationaliteit zijn. Gemeenschapsrecht is ingewikkeld. Neem voor antwoord op de vraag wat uw verblijfsrechten zijn contact op met een contactpersoon voor huiselijk geweld, eegerelateerd geweld, mensenhandel en achtergelaten vreemdelingen van de IND. De telefoonnummers vindt u in paragraaf 9.

8. Algemene informatie over uw verblijf in Nederland

Geldigheidsduur verblijfsvergunning

Op uw verblijfsvergunning staat vermeld tot wanneer deze geldig is. Als u bij uw partner of ouder(s) bent weggegaan in verband met huiselijk geweld of dreiging met eegerelateerd geweld, dan blijft uw pasje geldig:

- tot maximaal een jaar nadat u weg bent gegaan, of;
- tot de datum die op het pasje staat (als dat eerder is).

Vraag maximaal vier weken voordat uw vergunning afloopt een eigen, zelfstandige verblijfsvergunning aan bij het IND-loket in uw regio.

Als uw verblijfsvergunning verlopen is, dan moet u uiterlijk binnen twee jaar een nieuwe vergunning aanvragen. Als u te lang wacht dan moet u terug naar uw land van herkomst om daar een aanvraag in te dienen. Die twee jaar worden berekend vanaf de datum dat de oude vergunning is verlopen.

Identiteitsdocumenten

Paspoort

Met een geldig paspoort bewijst u wie u bent. Een paspoort is ook het document waarmee u naar het buitenland kunt reizen. U kunt een paspoort alleen aanvragen bij de autoriteiten van het land waarvan u de nationaliteit heeft. Bij het aanvragen van een verblijfsvergunning zal om uw paspoort gevraagd worden. Om in aanmerking te kunnen komen voor een verblijfsvergunning heeft u een geldig paspoort nodig. Als u geen paspoort (meer) heeft dan moet u kunnen aantonen dat u van de autoriteiten van uw land van herkomst geen geldig paspoort (meer) kunt krijgen.

Verblijfspasje

Een verblijfspasje is het bewijs dat u een verblijfsvergunning heeft om in Nederland te mogen verblijven. Als op uw aanvraag om een verblijfsvergunning een positieve beslissing is genomen dan krijgt u het verblijfspasje van de IND. Als u een voorziening aanvraagt, bijvoorbeeld een bijstandsuitkering, dan zal worden gevraagd uw verblijfspasje te tonen.

W2-document

Voor slachtoffers van mensenhandel geldt gedurende de bedenktijd een aparte procedure, omdat zij meestal zelf niet over een geldig paspoort beschikken. In dat geval kan een W2 document worden gebruikt als tijdelijke vervanging van het paspoort. Als de politie constateert dat een slachtoffer niet over een geldig paspoort beschikt, dan vraagt de politie de IND een zogenoemd W2 document te verstrekken.

Bijstandsuitkering

U komt in aanmerking voor een uitkering op grond van de Wet Werk en Bijstand (WWB) als:

- u een verblijfsvergunning heeft, of;
- een aanvraag heeft gedaan om voortgezet verblijf, of;
- u als gemeenschapsonderdaan aantoonbaar langer dan drie maanden in Nederland verblijft.

Door het aanvragen van een bijstandsuitkering verliest u uw verblijfsrecht op grond van het Gemeenschapsrecht niet, mits u uw slachtofferschap van mensenhandel, huiselijk geweld of eengerelateerd geweld kunt aantonen. Een bijstandsuitkering kunt u aanvragen bij de gemeente waar u woont.

Uitkering op grond van de Regeling verstrekkingen bepaalde categorieën vreemdelingen (Rvb)

Verblijft u in een opvanghuis en heeft u nog geen verblijfsvergunning, maar heeft u wel een aanvraag gedaan voor een verblijfsvergunning in verband met huiselijk geweld of een dreiging met eengerelateerd geweld of mensenhandel of u maakt gebruik van de bedenktijd? Dan kunt u een aanvraag doen voor een uitkering op grond van de regeling verstrekkingen bepaalde categorieën vreemdelingen (Rvb).

Ook als u als gemeenschapsonderdaan korter dan drie maanden in Nederland verblijft, of u kunt niet aantonen dat u al langer dan drie maanden in Nederland verblijft, dan kunt u in aanmerking komen voor een Rvb-uitkering. Die uitkering wordt verstrekt door het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA). U moet in dat geval dus een aanvraag doen bij het COA. Het aanvraagformulier kunt u downloaden van het internet (www.coa.nl). Voorwaarde voor deze uitkering is dat u in een opvanghuis verblijft en een aanvraag heeft gedaan voor een verblijfsvergunning bij de IND. De opvanginstelling verstuurt het door u en door de opvanginstelling ondertekende formulier naar het COA.

Bent u slachtoffer van mensenhandel en maakt u gebruik van de bedenktijd, dan geldt een stempel van de politie op het aanvraagformulier voor de uitkering dat u gebruik maakt van de bedenktijd als bewijs dat u in Nederland mag verblijven ook al heeft u geen aanvraag om een verblijfsvergunning gedaan. U vult het aanvraagformulier in. U en de opvanginstelling waar u verblijft, ondertekenen de aanvraag. De opvanginstelling stuurt de originele aanvraag naar de politie en faxt deze tegelijkertijd naar het COA.

9. Meer informatie

Wilt u een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd aanvragen? Dan moet u een afspraak maken om naar het IND-loket in uw regio te gaan. Bel hiervoor 0900 1234561 (€ 0,10 p.m. plus de kosten voor het bellen met uw mobiele telefoon). U hoort dan meteen welke gegevens u mee moet nemen naar de afspraak.

Wilt u algemene informatie, bel dan 0900 1234561 (€ 0,10 p.m. plus de kosten voor het bellen met uw mobiele telefoon) of ga naar het IND-loket. Hiervoor hoeft u geen afspraak te maken. Kijk voor de dichtstbijzijnde vestiging op www.ind.nl.

Bij de Immigratie- en Naturalisatiedienst zijn contactpersonen aangesteld die gebeld kunnen worden voor vragen over huiselijk geweld, eengerelateerd geweld, mensenhandel en achtergelaten vreemdelingen.

Telefoonnummers contactpersonen

Rijswijk:	070 779 5009
Hoofddorp:	023 888 9704
	023 888 9976
	023 888 9563
	023 888 9438
	023 888 9480
Den Bosch:	073 888 3347
	073 888 3119
	073 888 3787
	073 888 3148
Zwolle:	038 888 6910

www.ind.nl

Aan de inhoud van de brochure kunnen
geen rechten worden ontleend.

Tekst uit deze uitgave mag onder
bronvermelding worden gebruikt.

Realisatie: afdeling Corporate Communicatie

Augustus 2009